

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry (PPLY)

PL 3000

90014 Oulun yliopisto

21.10.2013

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Sepänkatu 20

90100 OULU

kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen lausunto Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan 1. vaihekaavan ehdotuksesta

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys (jatkossa PPLY) keskittyy tässä lausunnossa kahteen sen erityisosaamisalueeseen kiinteimmin liittyvään teemaan, soiden käyttöön ja tuulivoimaan.

Soiden linnustotietojen puutteet ja niiden vaikutus kaavaehdotukseen

Tiedot tarkasteltujen soiden luontoarvoista ovat vaihtelevia. Osasta kohteista kerättyjä kartoitustietoja voidaan pitää maakuntatason kaavoitukseen riittävinä, osasta kohteita erityisesti linnustotiedot ovat hyvin puutteellisia. Kaikkien soiden linnustotietojen soveltamisessa soiden arvottamiseen on ongelmia (pisteytys). Vastineessaan PPLY:n kaavaluonnoksesta esittämään lausuntoon ja siinä esiin tuotuihin ongelmiin kaavan laatija toteaa: ”Linnustoarvot ovat olleet yhtenä tärkeänä kriteerinä soiden luonnonarvojen arvottamisessa”. Maakunnan linnuston asiantuntijana PPLY on tästä eri mieltä:

- Soiden luonnontilaisuusasteikkoa soveltavassa luonnonarvojen pisteytyksessä, joka on vaikuttanut soiden vertailuun sekä edelleen turvetuotantoon soveltuvien soiden valintaperusteisiin ja kaavamerkintöihin, ainoa linnustollinen kriteeri on lajimäärä. Lajimäärä on kuitenkin hyvin yksipuolinen mittari suon linnustoarvolle. Pisteytyksessä olisi käytettävä myös suolintulajien kantoihin liittyviä mittareita kuten parimäärää ja tiheyttä. Lisäksi pisteytyksessä tulisi huomioida erikseen joitakin voimakkaimmin taantuneita ja suon erityisarvoista kertovia lajeja (mm. jänkäsirriäinen ja suokukko). PPLY:n tekemät soiden linnustokartoitukset ovat osoittaneet, että lajistoltaan vähemmän monipuolisillakin soilla voi esiintyä yksittäisiä uhanalaisluokiteltuja ja/tai voimakkaasti taantuneita lajeja sekä korkeita suolintujen tiheyksiä. Puute on olennainen arvioitaessa kaavaehdotuksen tu-2 merkittyjen soiden soveltuvuutta turvetuotantoon.
- Luontoselvityksissä, jotka ovat toimineet lähtötietoina soiden luonnonarvojen pisteytykseen, on käytetty osin turvetuotantoyhtiöiden teettämiä luontoselvityksiä. Niiden laatu vaihtelee huomattavasti osan ollessa hyvinkin kehoja, mikä on todettu myös viranomaisten taholta YVA-menettelyissä. Lisäksi osa luonnontilaluokkiin 0–2 kuuluvia soiden inventoijista on ollut linnuston selvitystyöhön liian kokemattomia tai linnustoa on havainnoitu muiden kartoitustöiden ohessa.

Linnustoselvitysten puutteet mainitaan myös kaava-aineistoon kuuluvassa Luontoselvitysten yhteenveto –raportissa (s.16): ”Linnustoinventoinneissa on puutteita: eräistä kohteita ei ole lainkaan linnustotietoja, ja osassa linnustohavainnot on tehty huonoon aikaan.” Tämän vuoksi tu-2 -merkittyjen soiden linnustoarvoa ei voida useiden kohteiden osalta pitää riittävästi huomioituna.

- Luontoselvitysten yhteenveto -raportissa mainitaan, että linnustoinventointien puutteita korjataan keväällä 2013. Inventointeja on tehty 16 kohteella ja tulokset koottu Täydentävät pesimälinnustoinventoinnit -työraporttiin. Koska täydentäviä inventointeja on tehty näin pienelle osalle soista ja koska lähtötiedot ovat niin eritasoisia, on soiden linnustoarvojen vertailu kaavamerkintöjen mielekkyyden ja kaavan lähtökohtien toteutumisen punnitsemiseksi mahdotonta.

Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden huomioiminen jatkotyössä

MAALI on BirdLife Suomen ja sen alueyhdistysten yhteisvoimin toteuttama hanke, jossa kartoitetaan ja nimetään Suomen maakunnallisesti tärkeät lintualueet eli MAALI- alueet. Hanke on maakuntatason laajennus kansainvälisesti tärkeiden alueiden (IBA) ja vastaavien kansallisten alueiden (FINIBA) kartoitushankkeille.

MAALI-hankkeen tiedot tullaan julkaisemaan ja niiden tarkoituksena on palvella maankäyttöä ja sen suunnittelua. Koska hanke on valtakunnallisesti koordinoitu ja maakuntakaavoitus etenee maakunnissa eri tahtiin, MAALI:n aikataulu ei osu aivan yksiin Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavauudistuksen kanssa.

PPLY on kartoittanut Pohjois-Pohjanmaan liitolle v. 2011 tekemiensä suolinnustoinventointien lisäksi kymmeniä muita soita, koonnut yhteen muita linnustotietoja hanketta varten sekä laatii kriteerit, joita voidaan käyttää verrokkina uusia kohteita inventoitaessa ja niiden linnustollista arvoa selvitettäessä. Työtä hankkeen eteen on tehty paljon, joten PPLY toivookin, että MAALI-hanke voitaisiin paremmin huomioida maakuntakaavoituksessa ja tarjoaa aineistoa käyttöön tätä varten.

Tu-2 -merkinnät

Turvetuotannon osoittaminen jollekin kohteelle on vakava päätös, jonka tulisi perustua riittäviin tietoihin. Turpeenkaivuun myötä alkuperäinen suoekosysteemi katoaa kokonaan ja peruuttamattomasti. Turvetuotantovaroja osoitettaessa tulee olla riittävä varmuus siitä, ettei merkittäviä luontoarvoja menetetä. Erityisesti tu-2 -merkittyjen soiden joukossa on paljon kohteita, joilta kerätyt tiedot ovat joko riittämättömiä tai soille on osoitettu luonnonarvoja uhkaava merkintä tunnetuista luontoarvoista huolimatta. Maakuntakaavaehdotus on laadittu turvetuotannon ja -tuottajien lähtökohdista alkaen. Suunnittelun tavoitteena on ollut osoittaa ennalta päätetty hehtaarimäärä uusia turvetuotantoalueita kohteilta, jotka vastaavat turvetuottajien intressejä (turvevarat, omistus, etäisyys jne.). Koska luonnonarvoluokkien 0 ja 1 joukosta ei ole helposti löydetty riittävää määrää kohteita, on mukaan täytynyt ottaa tu-2 -kohteita, joilla turvetuotanto ei ole luontoarvojen vuoksi hyväksyttävää.

Saatavilla olevassa aineistossa ei ole esitetty tu-2 -soiden luontoarvoselvityksiä johdonmukaisesti (ks. myös tämän lausunnon kappale Kaavamateriaalin selkeys). Kun tarkastellaan suo-ohjelman projektinhallinnasta (<http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/projects/>), ei joiltakin soilta ole esitetty mitään linnustotietoja (esim. Pudasjärven Ukonsuo), selvitysten maininnat linnustosta ovat ylimalkaisia tai selvitykset perustuvat vanhentuneisiin tietoihin ja/tai ne on tehty tarkoitukseen heikosti soveltuvilla menetelmillä kuten linjalaskennalla. Näiden pohjalta on yhä mahdotonta arvioida kuinka merkittävälle lintusoille tu-2 -varauksia on ehdotuksessa kaikkiaan esitetty.

Edellä esitetyn perusteella PPLY toistaa 1. vaihekaavan luonnosvaiheessa esittämänsä ensisijaisen vaatimuksen kaikkien tu-2 -merkintöjen poistamisesta maakuntakaavasta. Kohteiden joukossa on liian monta arvokasta kohdetta tai kohdetta, joiden luontoarvoja ei tunneta riittävän hyvin. Lisäksi tu-2 -kohteet ovat lähtökohtaisesti ennallistamiskelpoisia tai ne voivat ennallistua itsestään, mikäli niiden annetaan kehittyä rauhassa. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen lisäksi tämä on myös mm. Pohjois-Pohjanmaan ilmastostrategian ja vesistösuojelun tavoitteiden mukaista.

Toissijaisesti PPLY vaatii arvokkaimpien kohteiden poistamista tu-2 -merkittyjen soiden joukosta. Näiden kohteiden läpikäyminen on kuitenkin esitetyn aineiston perusteella mahdotonta, sillä esimerkiksi tu-2 –kohteiden rajauksia ei löydy Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilta ja liiton PPLY:lle erikseen toimittamassa paikkatietoaineistossa on edelleen runsaasti pistemäisiä, rajaamattomia kohteita. Kaiken kaikkiaan maakuntakaava-aineisto on esitetty niin sekavasti, ettei yksittäisten kohteiden arvioiminen ole kohtuullisella työmäärällä mahdollista. Oleellista olisi ollut esittää myös muutokset 1. vaihekaavan luonnoksen ja esityksen välillä.

PPLY:n luonnosvaiheessa käyttämä esimerkki aineiston epäselvyydestä ja puutteellisuudesta on edelleen ajankohtainen. Haapaveden Rahkaneva–Teerinevalla on ehdotuksessa sekä tu-1 että tu-2 -merkinnät (54.02-102 ja 53.06-102). Alue on poistettu SL1-merkittyjen kohteiden joukosta, vaikka se on paikallisesti luontoarvoiltaan merkittävä. Kohteen tarkempaa rajausta ei ole edelleenkään saatavilla.

Muutokset kaavan luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen

Kommentteja luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen tehtyihin muutoksiin löytyy myös muista kappaleista.

SL-1 –varausten pinta-ala on vähentynyt 26855 ha:sta 19215:een. Osa ilmeisesti siirretty luo-1 –kohteiksi. SL-1 –merkinnät ovat määräaikaista, eivätkä todennäköisesti tule kokonaisuudessaan toteutumaan, joten niitä on syytä olla enemmän kuin oletettavasti määräaikaan mennessä toteutuva pinta-ala. Useiden SL-alueiden rajauksia on supistettu nähtävästi maanomistajien toiveista. Yksittäisen maanomistajan etu ei pidä mennä tällaisissa tapauksissa luonnon monimuotoisuuden säilymisestä koituvan erittäin merkittävän yleisen edun edelle. Soidensuojelualueiksi tarkoitettujen SL-rajauksien tulee ensisijaisesti olla hydrologisesti yhtenäisiä kokonaisuuksia, jotka turvaavat soiden ja niiden reunavyöhykkeiden vesitalouden ja luontoarvot myös pitkällä aikavälillä sekä mahdollistavat virkistyskäytön kehittämisen.

PPLY kiittää kosteikkojen huomiointia turvetuotantosoiden jälkikäytön kehittämiseen soveltuvien alueiden suunnittelumääräyksessä. PPLY huomauttaa, että maininta kosteikoiden lisäämiseen pyrkimisestä tulisi olla myös muiden tu-alueiden suunnittelumääräyksissä. PPLY toistaa luonnosvaiheen lausunnossaan esittämänsä vaatimuksen, että kaavassa ennallistamista ja kosteikkojen perustamista tulisi keskittää nimenomaan maakunnan eteläosiin, missä suoluonnon tila on heikoin. Täällä pienialaisellakin kosteikolla voisi olla varteenotettava paikallinen merkitys suolajelle. PPLY pitää erittäin hyvänä askelta tähän suuntaan, kun Siikalatvan Latva-Karhukankaan kokonaisuus on lisätty luonnosvaiheen jälkeen uutena turvetuotantoalueiden jälkikäytön kehittämiseksi. Ohjaamista olisi silti tarpeen vielä lisätä esimerkiksi painottamalla asiaa tu-alueiden suunnittelumääräyksissä jälkikäytöstä.

Merkittävä negatiivinen muutos on SL-1 -alueiden suojelumääräyksen voimassaolon leikkaus 10 vuodesta viiteen vuoteen. Tämä heikentää oleellisesti maakuntakaavan tavoitteita luonnonarvojen säilyttämisestä sekä vesittää kaavoituksen vastausta väestökyselyissä voimakkaasti ilmenneeseen tarpeeseen soiden virkistyskäytön korostamisesta. PPLY vaatii voimassaolon palauttamista 10 vuoteen ja joka tapauksessa SL-1 –merkinnän muuttamista automaattisesti luo-1 –merkinnäksi siinä tapauksessa että suojelumääräys raukeaa. Valtion nykyisessä talustilanteessa ei ehkä riitä resursseja perustaa suojelualueita 10 tai viiden vuoden määräajassa, mutta tämä ei vaikuta mitenkään näiden alueiden luontoarvoihin eikä sen pitäisi myöskään vaikuttaa niiden tunnistamiseen kaavassa. Vastaavaa määräaikaaisuutta tulisi soveltaa myös tu-merkintöihin eli myös tu-merkinnän tulisi raueta, ellei alueella ole lainvoimaista tuotantolupaa 5 (tai 10) vuoden kuluessa. On maanomistajia kohtaan kohtuutonta, että alueen virkistyskäyttöarvoa heikentävä tu-merkintä pysyy siitä huolimatta, että tuotantoa ei aloiteta. Lisäksi hiilidioksidipäästöjen vähentämisen tarve tarkoittaa sitä, että uusia turvetuotantoalueita ei voida jatkossa enää avata.

PPLY kiittää luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen tehdyistä muutamista lisäyksistä, jotka edistävät luonnonarvojen säilyttämistä ja virkistyskäytön huomioimista kaavassa. Näistä mainittakoon Hirvinevan ja Kempeleen luonnon monikäyttöalueiden merkitseminen. Lisäksi on hienoa, että globaalistikin uniikkia

maankohoamisrannikon luonnonperintöä on huomioitu merkitsemällä kaavaehdotukseen lin arvokkaiden suokehityssarjojen alueet.

Vesistöjen ekologisen tilan parantaminen

Turvetuotantoon liittyvän vesiensuojelun kommentoiminen on edelleen vaikeaa, sillä vesistövaikutusten arvioinnin pohjana on käytetty vain kaavaluonnokseen valittuja soita, joiden määrää on kasvatettu kaavaehdotukseen. Pohjois-Pohjanmaan turvetuotannon vesistövaikutusten arvioinnista käy ilmi, että ottamalla jo pelkästään maakuntakaavassa tavoitteeksi asetetun 40 %:a kaavaehdotuksen turvetuotantoalueista käyttöön, kasvaa ravinne- ja kiintoainekuormitus nykyistä tasoa suuremmaksi aikavälillä 2012–2016. Kaavaehdotuksessa on 60 suunniteltua turvetuotantoaluetta enemmän kuin kaavaluonnoksessa, joten kaikkien toteutuessa kokonaisravinne- ja kokonaiskiintoainekuormitus tulisi tästäkin kasvamaan.

Turvetuotannon vesistövaikutusten arvioinnissa ei ole myöskään mallinnettu ilmastonmuutoksen aiheuttamia virtaamamuutoksia, vaan kuormituksen arviointi perustui vain tunnettuihin virtaamiin ja niissäkin todennäköiset maksimivirtaamat katsottiin olevan vain 95 % pitkän aikavälin huippuvirtaamista. PPLY katsoo, että ilmastonmuutokseen liittyvän varovaisuusperiaatteen sekä kansallisten vesiensuojelutavoitteiden vuoksi ravinne- ja kiintoainepäästöjä tulisi leikata nykyisestä tuntuvasti, jolloin tuotantoon ei voida ottaa edes 40 % kaavaluonnosista.

Kuormituksen selvä lisääntyminen myös yksittäisillä vesistöalueilla (mm. useilla Kiiminkijoen vesistöalueilla) sekä sulfaattimaille sijoittuvien turvetuotantoalueiden säilyttäminen kaavaehdotuksessa on ristiriidassa kansallisten vesiensuojelutavoitteiden kanssa. Lisäksi turvetuotannon suunnittelumääräyksiin on tullut merkittäviä huononnuksia vesiensuojelun kannalta. Soiden käytön yleisissä suunnittelumääräyksissä tulisi edelleen vaatia, että *”Kokonaistuotanto on suunniteltava ja mitoitettava niin, että se ei vaikuta vesien tilaan heikentävästi”*. Tavoitteena tulisi olla vesistöjen tilan paraneminen kaikilla vesistöalueilla. Luonnoksessa esitetyn määräyksen tilalle on lisätty erityisiä valuma-alueita koskeva määräys, joka kuitenkin on auttamatta huononnuksia muiden vesistöjen kannalta. Turvetuotantoalueiden yhteisvaikutusten huomioiminen sekä tuotannon porrastuksen vaatimukset tulisi myös palauttaa suunnittelumääräyksiin vesiensuojelun toteutumisen vuoksi. Koska pienten turvetuotantoalojen käyttöönotolta ei vaadita ympäristövaikutusten arviointia eikä muu lupamenettely välttämättä turvaa hyvän ekologisen tilan saavuttamista, on suunnittelumääräyksillä erityisen tärkeä rooli vesiensuojelun ohjaajana.

Tuulivoima

Kaavaluonnoksessa oli osoitettu useita tuulivoima-alueita tärkeimmille lintujen pesimä-, lepäily- ja muuttoalueille. Yhdestäkään PPLY:n luonnoksesta antamassaan lausunnossa listatusta linnustolle vaarallisesta tuulivoima-alueesta (Pyhäjoen Mäkikangas, ehdotuksessa tv-1 334; Siikajoen Isoneva, tv-1 321; Haukiputaan edusta, tv-2 203 ja lin Myllykangas, tv-1 310) ei ole kaavaehdotuksessa luovuttu. Sen sijaan PPLY:n maakuntakaavoitusta varten tekemässä muuttolintuselvityksessä (Hölttä 2013) esitetyille lintujen päämuuttoreiteille on merkitty kaksi uutta tuulivoimalle varattua aluetta (Hummastinvaara, tv-1 321; Vartinoja tv-1 318). Nämä alueet tulee joko poistaa maakuntakaavasta tai siirtää siten, etteivät tuulivoimalat sijoitu tärkeille lintualueille (Taulukko 1).

Myllykankaan (310) aluetta on kavennettu, mikä on sinänsä hyvä muutos. Kuitenkin tuulivoimarajaus on edelleen erityisesti petolintumuuton kannalta riskialuetta, vaikka erityisesti sisämaasta on löydettävissä runsaasti vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja.

Jotkut tuulivoimahankkeista ovat edenneet jo varsin pitkälle, eikä PPLY ole täysin selvillä kaikkien hankkeiden kaavoituksen ja toteuttamisen vaiheista. Esimerkiksi Pyhäjoen Mäkikankaan rakentaminen lienee aloitettu ja Siikajoen Vartinojan I-vaiheella on lainvoimainen osayleiskaava. Nämä hankkeet ovat siis toteutumassa

linnuston kannalta ongelmallisille alueille vastoin maakuntakaavoituksessa muutoin noudatettuja periaatteita. Maakuntakaava ei saa olla tehtyjen virheiden legitimoimiskeino. Näitäkään alueita ei siis tule merkitä maakuntakaavan. Esimerkiksi Vartinojan laajennusalueetta ei tule sisällyttää kaavaan.

Taulukko 1. Linnuston kannalta haitallisimmat tuulivoima-alueet numeroituna ensisijaisesti poistettavista kohteista (1) toissijaisiin kohteisiin, jossa rajausta muuttamalla on mahdollisuus turvata linnustoarvot (7).

Prioriteetti	ID	Alue	Peruste	Vaihtoehto
1	203	Hoikka-Hiue– Luodeletto	Pesimä-, lepäily- ja muuttoalue	Alueen länsipään lounas–koillinen- suuntainen kapea rajaus, jonka koko on alle puolet nykyisestä
2	321	Hummastinvaara	Muuttoreitillä	Alueen kaventaminen merenpuoleisesta päästä puoleen nykyisestä.
2	318	Vartinoja	Muuttoreitillä, arosuohaukan pesimäreiviiri	Alueen koon rajoittaminen lainvoimaisen osayleiskaavan mukaiseksi.
2	317	Isoneva	Muuttoreitillä	Alueen voimakas pienentäminen merenpuoleisesta päästä.
2	329	Annankangas	Maakotkan pesimisreiviiri	Aivan alueen rajalla kesällä 2013 ensimmäistä kertaa pesineen maakotkan ja tuulivoiman yhteensovittaminen on mahdotonta etenkin, kun samalle seudulle on rakennettu tai suunnitteilla useita muitakin tuulivoima-alueita.
3	313	Pohjois-li	Muuttoreitillä	Alueen kaventaminen niin, ettei rakentamista osoiteta radan länsipuolelle.
3	334	Mäkikangas	Muuttoreitillä	
3	337	Jokela-Tohkoja	Muuttoreitillä	Alueen kaventaminen merenpuoleisesta päästä puoleen nykyisestä.

Myös kauemmas merelle sijoittuvia tuulivoimaloita tulisi suosia niiltä osin kun niiden rakentaminen ei ole ristiriidassa kalakantojen ja pesimälinnuston suojelun kanssa. Merituulivoima-alueiden vaikutuksia kalastoon tulisi joka tapauksessa selvittää tarkemmin ja kalakantojen sekä meriluonnon monimuotoisuuden suojelun velvoite tuoda ehdottomasti esiin myös suunnittelumääräyksissä. Merituulivoimaa suunnitellaan usein matalikoille, jotka ovat merialueilla taloudellisesti toiseksi tärkeimmän kalalajin, siian lisääntymisalueita sekä muunkin vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden keskittymiä. Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelman (VELMU) tuloksia tulisikin käyttää merituulivoimaloiden sijoittelun suunnittelussa.

Lintujen muuttoalueet ovat nykyisin pääpiirteissään jo hyvin tiedossa, mutta vuosittain vaihtelevat tekijät kuten sää ja sadonkorjuun eteneminen vaikuttavat tarkkoihin reitteihin merkittävästi. Päämuuttoalueille ei tästä syystä tulisi rakentaa tuulivoimaa lyhyiden, muutamakaan vuoden kestävien selvitysten perusteella. Tuulivoiman lisärakentamisessa asutusalueiden ja lintujen muutto- ja pesimisalueiden läheisyyteen tulisi siirtyä äänettömämpiin ja linnuille turvallisempiin pystyakselisiin tuuliturbiineihin, joiden kehitystä tulisi vauhdittaa suunnittelumääräyksillä tai lisäämällä riskialueille kaavamerkintä, joka mahdollistaa vain lintuturvallisten ja hiljaisempien tuulivoimaloiden rakentamisen. Ohjaamalla rakentamista haitattomampiin voimalatyyppeihin tai lintujen muuttoalueiden ulkopuolelle maakuntakaava vauhdittaisi lupa- ja rakentamisprosesseja, jolloin tuulivoimatuotannon tavoitteiden saavuttaminenkin olisi realistisempaa. Ristiriita Euroopan mittakaavassakin erityisen tärkeän muuttoalueen ja hyvin potentiaalisen tuulivoima-alueen välillä on ratkaistavissa rohkealla kaavaohjauksella.

Maakuntakaavaehdotuksen kommentointia vaikeuttaneet seikat

1. Kohderajausten epätarkkuus

Kaavaluonnoksen lausuntoihin annetuissa vastineissa mainitaan useaan otteeseen, että rajauksia joka tapauksessa täsmennetään kaavaehdotukseen. PPLY sai pyynnöstä käyttöönsä sijaintitiedot ja osan rajauksista paikkatieto-ohjelmistoon, mutta aineistojen tulisi olla automaattisesti julkisia ja helposti lausuntoa varten Maakuntaliiton sivuilta ladattavissa. Turvetuotantoon suunnitelluista soista osan vaikutuksia ympäröivään luontoon on edelleen mahdoton arvioida, koska saatavana oli yhä vain keskipisteen koordinaatti ilman suunniteltua turvetuotantoalueen rajausta.

2. Kaavamateriaalin selkeys

Ehdotusvaiheessa olisi kaivattu selkeitä esityksiä (taulukkoita, tekstiä), mikä kaikki on muuttunut luonnosvaiheesta. Olisi ollut myös hyvä esittää kootusti miten luonnoksessa kaavamerkinnän osalta avoinna olleet selvitysalueet (se-alueet) on nyt merkitty ehdotukseen; paljonko niistä on siirtynyt tu- sekä SL- ja luomerkinnöiksi? Muutosten ja lisäselvitysten läpikäyminen nykyisistä aineistoista oli todella vaikeaa ja erittäin aikaa vievää. Yksittäisistä kohteista löytyvät taustaselvitykset olisi pitänyt linkittää suoraan kohdetaulukkoon. Nyt osa oleellisista selvityksistä (mm. Täydentävät pesimälinnustoselvitykset -työraportti) oli hyvin hankalasti löydettävissä *Muu selvitysaineisto* -osiosta.

Lopuksi

PPLY on harmissaan siitä, että maakuntakaavaehdotukseen perehtymistä ovat kohtuuttomasti vaikeuttaneet aineiston puutteet ja aineiston esittämisen sekavuus.

Kokonaisuudessaan vaikuttaa siltä, että muutokset luonnosvaiheesta ehdotukseen ovat olleet pääasiallisesti luonnon monimuotoisuuden säilymisen ja linnustoarvojen kannalta negatiivisia. Tässä lausunnossa esitettyjen seikkojen perusteella PPLY katsoo, että kaavaehdotus ei nykyisessä muodossaan ole hyväksyttävä, koska se ei valtakunnallisten ja maakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamalla tavalla edistä luonnonvaroista, luonnonperinnöstä, elinympäristön laadusta ja virkistyskäytöstä asetettuja tavoitteita eikä kaikilta osin vastaa ilmasto- ja energiastrategioiden linjauksia. Tämän johdosta kaavaehdotus on palautettava uudelleen valmisteltavaksi.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry

Esa Aalto
puheenjohtaja

Ari-Pekka Auvinen
suojelutoimikunnan puheenjohtaja